

נחום ברודמקי.

הרהורים.

א.

אם אין שמחה - אין חיים, אם אין חיים - איני שמחה. לא ישמח המת, כי מת הוא, מי יעצור בעד שמחת החי. השמחה היא דופק הודים, אחוז אותו בידך ושמעת את דפיקת החיים.

החיים תלויים בחפץ החיים, והשמחה באה מתוך הרצוני לחיות: נתמלא הרצון - ואתה שמח.

* *

*

סן תאמר: חי אני, ולא חמדתי מאומה ולא חסצתי מאומה, ואין לי במה לשמוח - חפרי-לך קבר, כי הנך מת.

ואל תאמר בלבבך, כי רק אל הרע ישאף האדם, כי אל אשר ישאף - ישמח. הארי ישמח במרסו, והזמיר - בשירתו; החכם ישמח, כי יחכם, והגנב - כי יגנוב, - וכולם שמחים, כי שואפים המה.

* *

*

גם הצער הוא כחלק מן השמחה, ולכן לא יצטער המת. הצער והשמחה מעורבים יחד, ואין לך רנע בחי החי, שלא יהיה בו משניהם.

השמחה היא שכר-האדם בעד שאיפתו לחיים, והצער הוא הדרך שבו הולכים החיים: אם לא יצטער - לא יעזוב את נקודתו שהשיגה וימת עליה.

* *

השמש זורחת לחיים, כי שפוחים הם* לזיוה; הלכנה מריקה את אורי-כסמיה לפני הערים, כי נהנים דם מאורה.

לא יזמר הזמר לחרש, ולא יציר הציר לעור, - גם הבורא ברא את עולמו למען החיים.
לעבוד את בורא העולם יכול האדם רק מתוך שמחת החיים, ואין לך נדוף-השם
יותר גדול משנאת החיים.

* *

*

אבל יש שונא את החיים, והוא אוהב אותם מאד: הלא זה הוא הנביא - ולא כי
הוא המואס בהם.

המואס בחיים לא יזכיה בשער ולא יצעק חמס: הנביא מתמרמר, כי אוהב הוא
את החיים.

* *

*

הבט והוכח: שני עמים חוננים את ראשית השנה באופנים שונים: האחד מקבל את
השנה ביין וכמצלחים והשני - בדמעות שלישי. האחד שמח על מה שיש לו, והשני בוכה
על מה שאין לו, - ושניהם אוהבים את החיים.

וגדול הבוכה מן השמח, כי זה מסתפק במה שיש לו - וזה חפץ ביותר.

הבוכה מקוה על השמחה שתבוא - והמואס בחיים אינו בוכה, כי איננו מקוה.

הבוכה מצטער גם על השמחה שחלפה, אבל המואס בחיים אין לו על מה להצטער.

אבל גדול המקוה לשמחה שתבוא מן המצטער על השמחה שחלפה, כי זה הולך -

וזה עומד, זה ער - וזה ישן.

ב.

השמחה היא דומק החיים. - אחוז בדומק זה ותוכח, אם די האדם או מת כבר;

אחוז בדומק זה ותוכח: הדי העם או מת כבר.

עם כי ישמח - בורא עולמות, עם כי יבכה - הורס עולמות, ועם כי יחריש - יקבר.

* *

*

ראיתי רוחות והם הורסים סלעי הרים גדולים, אבל יוצאים האנשים ומצאים אבני-

חן בחולות.

ראיתי את הנילוס והנה הוא שוטף במימיו את כל ארץ מצרים, אבל הלא את

הברכה הוא מביא לארץ.

ראיתי בונה - והוא הורס, ראיתי הורס - והוא בונה. מי טוב משניהם יותר, הבונה או

ההורס? - ואני אשיב: ההורס על מנת לבנות.

* *

*

איך הורסים על מנת לבנות? - הורסים מפה ובונים מפה, הורסים מפה ובונים

שלשה מפה.

* *

*

יש עם בוכה והוא הורס עולמות, אבל יש עם בוכה והוא הורס את עצמו: בזמן שהוא הורס ואינו בונה.

* *
*

ראיתי עם בוכה והוא חי, ראיתי עם בוכה והוא מת. ראיתי עם אחד שהציו חי וחציו מת. המחצית האחת תקבר; והמחצית השניה מה תעשה שתוסף לחיות? – תהרוס ותבנה: תהרוס את הישן ותבנה את החדש.

ג.

למה נהרוס את הישן? – בכדי שלא יהרס מעצמו. הזמי שוטף את כל מה שעבר זמנו, ואם נחויס בישן ישטוף הזמן גם אותנו.

* *
*

צומח לו עץ עד שבא הרכבן ואוכלו, אזי מכבלת אותו האדמה ליבל בו את הארץ לטובת הצמחים הבאים.

שתי תקופות עברו על העץ: תקופה שבה צמח ונתן פירות ותקופה – שפסקה צמיחתו, והוא משמש לזבל.

הישן הוא הזבל לחיי החדש, וזהו סוד היצירה התמידית. לא אבד הישן, כי אם החליף את צורתו ונתמזג בצורות החדשות.

* *
*

כליון חרוץ על כל הצורות שבהיים, אבל אין כליון חרוץ על השמחה שבהיים. – וכל צורה שבטל זמנה, במלה גם שמחתה, – וכך מנבאים את הנסיסה לצורות.

* *
*

לא יאמר האדם: טובה היתה הצורה הקודמת מזו שאחריה. יש משפט בארץ, והוא לא יעבור תחת שבט הצורות. אם מושל הצדק בעולם, הוא ימשול לעולם. ואם מושל הרשע – גם הוא ימשול לעולם. לא ישתנה משפט־ההיים.

והצורות למה מתחלפות? – מפני שמתחלפות, – גם זה הוא משפט החיים: זה גולה, וזה מת.

לא גדול הפיל מזקנו הממוזג, ולא גדול השור משור חברו אביו – והנה אלה כלו זאלה חיים ופרים ורכים.

* *
*

אל ימשוך אותך, בן־אדם, האור הכוזב, הצורה המתחלפת, ה ש ג את משפטי החיים, ואז תוכל להכיר את בורא העולם!